

SZAKÁLLSZÁRÍTÓ.

Irja: Juhász Gyula.

A bicsérdyzmus betegség. Magam is jól ismerem, már régebben átestem rajta, még mielőtt Bicsérdy mester kitalálta. Mert betegség jele, ha az ember nagyon foglalkozik a becses egészségével. A hipokonderek azért olyan gyógyíthatatlan betegek, mert örökké az egészséggel bajlódnak. Minden falat kenyeret mérlegelnek, minden pohár vizet elemeznek. Nekik sohase elég tápláló a leves és sohase elég izletes a pecsenye. Toldi Miklós egészen bizonyosan nem válogatott a sok máj között, amely illosvai Selymes Péter szerint neki Budán adottt vala. És nem viselt jégeringet és nem sterilizálta a bort a csárdában. Toldi Miklós nem volt bicsérdysta. De azért szörnyű vendégoldal rengett araszos vállán és öreg korában is jól tudta emelni tollas buzogányát. A nagy egészségvágy modern dolog, akár a visszatérés a természethez.

Egészségesek akarok lenni — ez a betegség jelszava. De legalább bizonyos önismeretre vall. Sokáig voltunk betegek és nem is tudtunk róla. A bicsérdyzmus olyan, mint a pacifizmus. A pacifizmus azt jelenti, hogy a rablás még mindig törvényes állapot a földön, amely ellen harcolni kell. Akkor lesz itt majd jó világ, ha nem lesz többé pacifizmus. Ha a militarista farkas leszerel a pacifista bárány előtt. Hevesebben, ha bárányak lenni tisztesség lesz; farkasnak lenni gyalázat.

A grafológia éppen olyan komoly tudomány, mint a többi tudományok. Vagy, ha úgy tesszük, éppen olyan komolytalan. Grafológusa válogatja. Ostoba ember a legokosabb írásból se tud többet kiolvasni, mint a maga ostobaságát. A grafológusnak éppen úgy pszichológusnak kell lennie, mint a nyelvésznek, az irodalomtörténésznek és mint minden emberi tudománnyal foglalkozónak.

Egy igen finom elméjű és mély kedélyű hölgy olvasott a minap a kezem tollvondásából. Olyan dolgokat is mondott, amelyeket én tudtam magamról, de nem mertem volna elárulni — magam előtt. Mert az ember legnagyobb rejtélye önmagának. Én hiszek a grafológiában, nem úgy, mint a heruspexek a madarak belében, hanem úgy, mint ahogy szent Tamás hitt a teológiában.

Anatole Franceot papucsban mutatja be a titkára. (Bár én azt hiszem, hogy a papucs nem mindig az Anatole Franceé.) Buta, mint egy költő, szokta mondani Clio költője és ha megkédezték tőle, kit tart költőnek, többek között leginkább Victor Hugot emlegette. Anatole France korlátoznak látta „A nyomorultak” költőjét. Hát hiszen lehet, sőt talán bizonyos, hogy Hugo nem volt olyan racionalista szellem, olyan borotvált értelem és olyan ötletes és tudós férfi, mint France. De én Shakespeare merem tenni Voltaire ellen, hogy viszont France nem tudta volna megírni A nyomorultakat, ha száz esztendeig él és ír is. Lehet, hogy A nyomorultakban sok az ócskás romantika (amely ma a legújabb divat például Amerikában), lehet, hogy a kelletténél több benne a nagy mondás, amely csak nagy mondás, de, Isten látja lelkemet, én még ma is meleget érzek a szívem és a szemem táján, ha a jó püspök és a szegény tolvaj jelenetét olvasom. Költő legyen a talpán, aki ezt utánacsindlja. Mert ezt csindolni nem lehet, hiába. Az is igaz, hogy Hugo nem tudta volna „A vörös liliumot” megírni. Kinek a pap, kinek a papné. Én mind a kettőt szeretem.

Dr. Jókai Mórnak írja magát a nagy öreg mesemondó a Levente című drámdjének utószava alatt, amelyben szinpadí költeményét tudományos bizonyítékokkal látja el. Pedig ami ebben a kései művében dr. Jókai Mórtól származik, az naiv tudáskosság, de ami Jókai Mór sajátja, az gyönyörű ráhibázás. A doktor tévedhet, a költő nem téved. Shakespeare Othello hibásan velencei mórnak olvasta, pedig a féltékeny viléz nem volt berber, hanem Moro volt a családi neve. De azért ebből a shakespearei tévedésből shakespearei nagyszerűségek fakadtak, mint ahogy Mészáros vesszeje forrást fakasztott a sziklából. A tudás bizonytalan, az ösztön biztos. Igaz, hogy az ösztön is tudás. Olyan tudás, amelyről nincs tudomásunk.

El tudom képzelni don Kihótét, az elmés, nemes busképű lovagot, amint késő öregségében

aen a kandalló mellett olvassa Cervantes regényét és megértő mosollyal mondogatja: Fiatalság bolondság! De nem tudom elképzelni Sancho Pansát hasonló helyzetben. Hiába, az örültségből ki lehet gyógyulni, de a butaságból nem lehet.

— Ne beszéljünk irodalomról — szól az irodalmi kávéházban az egyik író a másik írónak. És beszélni kezdenek a mai szinpad irodalomról.

— Miért nem ír drámt, azzal lehet keresni — ajánlotta melegen egy aggódó ismerősöm.

— Akkor inkább a csontvázat adom el — feleltem nyájasan —, mert az is a halálom után kerülhet csak színre!

Fizessen elő a Délmagyarországra!

A szegedi polgári iskoláknál egyre aggasztóbb a tanárhiány.

Az iskolák redukált óraszámúval és állandó helyettesítésekkel dolgoznak.

Az iskolaév kezdetével beszámoltunk már, hogy a szegedi fő- és leánypolgári iskoláknál oly aggasztó a tanárhiány, hogy komolyan lehet számolni azzal, hogy egyes iskolák az előírt tananyagot nem tudják elvégezni. Az általános tanárhiány okozta, hogy a szegedi polgári iskolákban a tanárok a heti előírt 18–20 óra helyett 24 órát tanítanak. A túlórák természetesen a tanítás eredményességének rovására mennek, mert fizikailag is megerőltető egy tanárra az, ha kora reggeltől késő délutáni órákig egyfolytában foglalkozik növendékekkel.

A tanfelfüggyelőség a tanárhiány megszüntetésére már többször megítelte sürgős előterjesztését a kultuszminisztériumhoz, ahonnan azonban mind a mai napig nem történt intézkedés a tanárhiány kérdésének megoldására. Így a III. ker. leányiskolának még mindig nincs igazgatója, a többi iskolákban pedig két-három tanár hiányzik minden intézetből. Ez eredményezi azután azt, hogy maguk az igazgatók is tanítanak, amely körülmény hátrányos az iskola vezetésére.

Az általános tanárhiány okozta azután, hogy a többi tantárgyak óraszámát redukálták. Így például a számtani heti három óra helyett csak két órában tanítják és ez történt a többi tantárgyaknál is. Az egyes igazgatók így a legnagyobb aggodalommal néznek a beköszönő tél elé, mert egy tanár váratlan megbetegedése felfordíthatja az egész iskola ügymenetét. A margitucci polgári leányiskolában így egy alkalommal csak „csendes foglalkozás” volt, mert a megbetegedett tanárt már helyettesíteni sem tudták az intézet tanárai.

A tanárhiány azonban nem csak Szegeden észlelhető, hanem az ország többi polgári iskoláiban is és mindenütt hiába kérnek tanárokat a kultuszminisztériótól. A tanárhiány egyedüli oka a polgári iskolai tanárképzés nehézségeiben rejlik és ez az oka annak is, hogy a polgári iskolai tanárképzők emiatt szinte egészen elnéptelenednek. A polgári iskolai tanárképzést ugyanis csak a tanítóképző elvégzése utáni négy éves tanárképző tanfolyam után lehet elnyerni. A további négy tanulási esztendő csak kevés növendék bírja ki anyagilag. A polgári iskolai tanári fizetés és a tanítói

fizetés között nincsen olyan különbség, hogy azért érdemes volna további négy esztendőt tanulni és ez az oka leginkább annak, hogy a polgári iskolai tanárképző elnéptelenedik és nem tud elegendő számú új tanárt kibocsátani az iskolákba.

Itt említjük meg, hogy a kultuszminiszter Vilos Gerő III. ker. polgári iskolai tanárt, aki nyugdíjazását kérte és azt a miniszter nem rendelte el, fél évi időtartamra szabadságot adott. Vilos Gerő tanár ugyanis szegedi tanárkodása alatt az orvosi diplomát is megszerezte és ma Mindszenten gyakorló orvos. Vilos a kultuszminiszter minden ukáza ellenére sem akarta a tanév elején elfoglalni állását, úgy hogy a miniszter kénytelen-kelletlen szabadságot adott a közben már orvosi praxist folytató polgári iskolai tanárt.

FARKASOK CSODÁJA

(Mirakulum) Romuald Joubé a „Sándor Mátyás” címszereplőjével csütörtöktől a Belvárosban

Hatóságilag engedélyezett

Butorraktárkiárúsítás!

Üzletem feloszlása folytán raktáromon lévő összes háló, ebédő és uriszalon bútorokat jutányosan kiárúsítom. 123

Braun Mihály bútoraúháza SZEGED, Kelemen ucca.

Bérszántást vállalom „Stock”

mótoros ekével bármilyen mélységig. — Reiszmann Márton gépműhelye, Kossuth Lajos sugárút 52. 573

Liszkayné hölgyfodrászati szalonja

Kölcsey ucca 12., Reök-palota.

Specialista hajfestésben. Manikűr és kozmetika. Sikeres szeplő és májfolt eltávolítás. Legújabb hajmunkák és legmodernebb hajvágások. Igen előnyös napi és havi bérletrendszer. Állandó vendégeknek 25% árengedmény. Kötő új munkaerő fővárosi praxissal. 511

Ma és minden este

Károlyi Árpád muzsikál.

Tánc

a Kass-kávéházban.

Károlyi Árpád muzsikál.